

BEOORDELING VAN EEN KANDIDAATSSCRIPTIE DOOR DE OPPONENT

I. Auteur: Hedvika Schwarzová

Naam: Ondersteuning van de Nederlandse taal extra muros

II. Doel van de scriptie en de uitwerking ervan

Op zich is een omschrijving van het ondersteuningssysteem van de Nederlandse taal en cultuur bijzonder interessant. Het belang is voornamelijk afhankelijk van de vragen die gesteld worden m.b.t. tot de opbouw van het systeem, de effectiviteit ervan in vergelijking tot dergelijke buitenlandse (lees: Tsjechische systemen) en de diepgang, waarmee deze vragen beantwoord worden. Deze vragen stelt de auteur zich niet: ze stelt zich ten doel om binnen een beperkt aantal pagina's een beschrijving te geven van de organisaties die met kennisoverdracht, evenementen en financiën de Nederlandse cultuur ondersteunen. Aan dat doel is in deze scriptie binnen de gegeven ruimte voldaan.

III. Inhoud en werkwijze

De uitwerking bestaat uit een beschrijving van functioneren van de Nederlandse Taalunie, de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, het CNaVT in het Nederlandse taalgebied enerzijds, en anderzijds Tsjechische groeperingen als Ne-Be, de Vlaamse Vertegenwoordiging, DILIA Workshop vertaling en "overige instellingen" - door de auteur zo genoemd omdat ze een relatief kleine rol spelen in de ondersteuning extra muros, en omdat een uitvoerige behandeling te uitputtend zou zijn in het kader van een bachelorscriptie.

De beschrijving wordt voorafgegaan door een hoofdstukje over de positie van het Nederlands in de wereld, waaruit overigens niet voortvloeit dat ondersteuning van dergelijke wereldtaal noodzakelijk is. Vrij abrupt wordt in een kleiner lettertype overgegaan op een behandeling van de Nederlandse Taalunie, wat de verwarrende indruk wekt dat het hier om een subhoofdstuk gaat. Overigens wordt doen en laten van deze organisatie uitbundig beschreven, waarbij wel zeer regelmatig gebruik gemaakt is van internetbronnen. Doelstelling, structuur, leden, financiën, activiteiten komen bondig aan bod. Op de betrokkenheid van Zuid-Afrika bij de Taalunie wordt formeel ingegaan, de redenen (Afrikaans is immers geen Nederlands) blijven in dit werk wat onopgehelderd. Deze analyse neemt twintig bladzijden in beslag, waarbij feitelijk vijf bladzijden aan de activiteiten extra muros worden besteed. Een geheel andere behandeling ondergaan de overige instituten, die er met elk ong. een bladzijde bekaaid van af komen - de structuur van de analyse is veel bondiger, maar blijft analoog aan die van de Taalunie. De Tsjechische organisaties worden aangevuld met studiestructuurbeschrijvingen van het Nederlands dat aan de Tsjechische universiteiten gegeven wordt: hier besteed de auteur de rest van haar scriptie aan. Omdat de thematiek hierdoor behoorlijk opgeblazen wordt, kan men zich afvragen of een dergelijke behandeling hier op zijn plaats is. De

vraag: *hoe werken vakken aan neerlandistiek aan Tsjechische universiteiten* biedt immers stof genoeg voor een scriptie met die thematiek.

IV. Formele eigenschappen

Structuur: Naar behoren. Zes hoofdstukken, inclusief inleiding met vraagstelling, doel, methode, bronvermelding, actualisering, besluit als conclusie, bibliografie en bijlagen.

Omvang: Ruim zestig bladzijden, genoeg voor een bondige beschrijving van de belangrijkste organisaties voor ondersteuning van het Nederlands in Tsjechië.

V. Aanmerkingen

1. De kwaliteit van het taalgebruik schommelt erg. Voorbeeld van onhandig taalgebruik: bladzijde 44, eerste alinea. Regelmatig wordt de indruk gewekt dat er gekopieerd is, maar ik dit niet staven.
2. De structuur doet onevenwichtig aan: veel punten worden in verschillende hoofdstukken herhaald (voortdurende verwoording van het doel van de organisaties die feitelijk hetzelfde op verschillende manieren proberen te bereiken). De Nederlandse Taalunie wordt – inderdaad als grootste organisatie – in bijna twintig bladzijden behandeld, hetzelfde aantal bladzijden wordt gebruikt voor de zeven andere instituten.
3. Diepgang ontbreekt: het blijft bij een oppervlakkige beschrijving van organisaties met een behandeling van de financiële component. De vragen hadden misschien anders geformuleerd kunnen worden.
4. De bronnen zijn uiteindelijk vrijwel allemaal internetbronnen.
5. De organisaties worden niet tegen elkaar afgezet. Er vindt geen onderlinge vergelijking plaats.

VI. Vragen ter beantwoording bij de verdediging

1. De vraag rijst welke oorzaken de groeiende of juist tanende belangstelling voor het Nederlands in de wereld en in de Tsjechische Republiek in het bijzonder heeft. Crisis en daaruit voortvloeiende bezuinigingen -- wat zijn de effecten daarvan op de vermelde organisaties? Wat betekent dat voor de positie van het Nederlands in Tsjechië?
2. Heeft de Tsjechische Republiek een dergelijk systeem van ondersteuning van taal en cultuur in de wereld? Valt dat systeem te vergelijken met dat, waartoe de in deze scriptie vermelde organisaties behoren?
3. Over Zuid-Afrika wordt kort gepraat. De inzichten van de Taalunie omtrent het lidmaatschap van deze Republiek aan deze organisatie zijn veranderd. Het is onduidelijk wat hier gaande is.
4. Het onderwerp *Literatuur en lezen* vormt een subhoofdstukje. Waarom?
5. Eigenaardig is het apart vermelden van het CNaVT - feitelijk gaat het toch niet om een ondersteuning van het Nederlands in de wereld, maar slechts om een afnamesysteem voor taaltesten?

VII. Conclusie

Ik constateer dat de overlegde kandidaatsscriptie voldoet aan de inhoudelijke en formele eisen. Als opponent verklaar ik dat de scriptie geen plagiaat is, noch dat mij bekend is dat de studente zich aan plagiaat schuldig gemaakt heeft.

Gesuggereerde waardering: 3 (goed)

Praag, 27 augustus 2015

Drs. Jesse Ultzen